

دانشگاه علوم پزشکی استان هرمزگان

بیمارستان شریعتی بندرعباس

سپسیس نوزادی

(عفونت خون نوزادی)

ناظر کیفی: دکتر دیوبند - سوپروایزر

آموزش سلامت

منبع: نلسون

کد: QC.HE.PA.12/02

در واقع اگر بچه ای به سپسیس زود رس مبتلا شود ۱۰ تا ۱۴ روز حداقل در بیمارستان بستری می شود. اگر مننژیت هم به دنبال سپسیس نوزاد را درگیر کرده باشد، درمان ممکن است تا ۲۱ روز هم ادامه پیدا کند.

درمان سپسیس دیررس:

در نوزادان مبتلا به این نوع سپسیس هم برای تشخیص قطعی بیماری، کشت خون و کشت مایع مغزی- نخاعی گرفته می شود. بر همین اساس معاینه فیزیکی استخوان ها در این نوزادان باید با دقت بیشتری صورت بگیرد چون شانس عفونت استخوان در آن ها بیشتر است. همچنین از آن ها آزمایش ادرار گرفته می شود که ممکن است به صورت معمولی انجام شود یا سوزنی را از زیر ناف وارد مثانه کرده و از ادرارشان نمونه برداری شود. باکتری هایی که باعث سپسیس دیررس می شوند مشابه نوع زودرس هستند اما علاوه بر آن باکتری ها، باکتری های دیگری هم ممکن است در ایجاد این بیماری دخیل باشد مانند استرپتوکوک پنومونه یا منوکوک. این بچه ها هم بستری می شوند و درمان شان با آمپی سیلین و سفالوسپورین نسل سوم صورت می گیرد و اگر مننژیت وجود داشته باشد، ونکومايسين را هم به آنها اضافه می کنند.

درمان سپسیس بیمارستانی:

درمان سپسیس بیمارستانی یا نوع سوم هم مانند انواع قبلی تشخیص داده می شود. علاوه بر اینکه آن ها را با ترکیبی از ونکومايسين به همراه جنتامایسین درمان می کنند. معمولاً این بچه ها به آنتی بیوتیک های مختلف مقاوم هستند.

* رجر تنفسی (تلاش تنفسی) یا تنفس غیرعادی
* تغییر رنگ پوست (رنگ پریده یا کبود)
* خواب آلودگی و بی تفاوتی
* تغییر در تن صدای نوزاد و یا گریه جیع مانند یا گریه بیش از حد
* تغییر در تن عضلانی، سفتی یا شلی خاص
* کاهش یا افزایش ضربان قلب نسبت به حد طبیعی
* تورم یا برجستگی ملاحظه ها در نوزادان
* هرگونه تغییر رفتار یا حرکاتی که شما را نگران کند.

همه علائم و نشانه ها به این معنی نیست که فرزندتان مبتلا به سپسیس است اما در نوزادان زیر ۳ ماه باید نوزاد فوراً کنترل شده تا مطمئن شویم که اشتباهی رخ نداده است.

کودکان مبتلا به سپسیس باید حداقل ۱۰ روز در بیمارستان بستری شوند و آنتی بیوتیک به آن ها تزریق شود مخصوصاً بچه هایی که سشمان پایین است.

تشخیص و درمان سپسیس:

از ریه نوزادان مبتلا به سپسیس عکس گرفته می شود تا از نظر عفونت ریه به دنبال بیماری سپسیس بررسی شوند. همچنین این نوزادان حتماً باید از نظر کشت خون و گرفتن مایع مغزی- نخاعی مورد آزمایش قرار بگیرند. نوزادان مبتلا به سپسیس باید بستری شوند و معمولاً برای آنها چرک خشک های مختلفی تجویز می شود. ممکن است فشار این بچه ها افت کرده باشد که با داروهای مختلف فشارشان را به حد مطلوب می رسانند. درمان این نوع سپسیس معمولاً با آنتی بیوتیک هایی مانند آمپی سیلین و جنتامایسین به مدت ۱۰ تا ۱۴ روز صورت می گیرد.

سپسیس نوزادی چیست:

عفونت خونی یک حالت کاملاً جدی به حساب می‌آید، حتی اگر خیلی سریع تشخیص داده شده و درمان شود، می‌تواند منجر به بروز شوک، اختلال عملکردی اعضای مختلف بدن، ناتوانی دائمی و یا مرگ شود.

علل عفونت خونی:

در بسیاری از موارد عفونت خونی نوزادی، باکتری‌ها در طی بارداری و یا در زمان زایمان از مادر به جنین یا نوزاد منتقل می‌شوند.

بعضی از عوارض دوران بارداری که شانس بروز عفونت در نوزاد را افزایش می‌دهند شامل:

* خونریزی * تب مادر

* عفونت رحمی یا جفتی

* پارگی زودرس کیسه آب در طی زایمان

میکروب‌هایی که به صورت طبیعی بر روی پوست زندگی می‌کنند، خیلی راحت از طریق راه‌هایی که ذکر شد وارد جریان خون شده و منجر به بروز عفونت خون می‌شوند.

علائم:

بعضی از شایع‌ترین علائم عفونت در نوزادان کاهش میل به شیر خوردن، تب، ناآرامی و بدخلقی، ضعف و بی‌حالی، تغییر در ضربان قلب که بسیار تندتر از حد طبیعی و یا خیلی کندتر از آن می‌شود، تنفس سریع یا اشکال تنفسی، وجود

دردهایی که به نظر می‌رسد کودک نفس نمی‌کشد و وجود زردی است.

توجه: در تب دوره نوزادی (۲۸ روز اول) چنانچه پس از کم کردن پوشش نوزاد و تغذیه مناسب با شیر مادر (هیدراته کردن) تب نوزاد همچنان باقی بماند حتماً نیاز به بستری شدن نوزاد و بررسی بیشتر دارد لذا تب دوره نوزادی را نباید با استامینوفن مهار کرد.

تشخیص و درمان:

تست‌های آزمایشگاهی شامل آزمایش خون و آزمایش ادرار است که باید حتماً به طریقه صحیح و استریل نمونه‌گیری صورت گیرد. کشیدن مایع کمر و عکسبرداری بخصوص از قفسه سینه، می‌باشد. وجود عفونت خونی و یا حتی شک به آن در نوزادان و شیرخواران کوچک مستلزم مراقبت‌های ویژه و انجام اقدامات درمانی بیمارستان می‌باشد تا در آنجا آنتی‌بیوتیک‌ها از طریق رگ تجویز شود. معمولاً قبل از آنکه تشخیص قطعی شود، پزشکان تجویز آنتی‌بیوتیک را شروع می‌کنند. زیرا تا انجام آزمایشات کامل و نتیجه آن‌ها دو تا سه روز زمان لازم است. لذا عدم شروع درمان و منتظر ماندن جواب می‌تواند به عفونت اجازه دهد که به صورت کامل در بدن منتشر شده و منجر به بروز عواقب وخیمی شود.

عوارض:

عفونت می‌تواند بر عملکرد اعضای مختلف بدن تأثیر گذاشته و منجر به نارسایی کلیه، بیماری‌های ریه و صدمات مغزی شود. معمولاً حس شنوایی نیز تحت تأثیر قرار می‌گیرد. اگر عفونت به سرعت درمان نشود و یا اصلاً درمان نشود، بخصوص در نوزادان می‌تواند منجر به مرگ شود.

آیا سپسیس قابل پیشگیری است؟

زنان حامله باید از نظر وجود هرگونه عفونت در کانال زایمانی مورد ارزیابی قرار گیرند و حتی اگر خانم بارداری از نظر عفونت چک نشده باشد اما در گروه پرخطر باشد، (مثلاً در حین زایمان تب داشته یا پارگی زودرس کیسه آب داشته، یا زایمان طول کشیده بود یا قبلاً سابقه زایمان نوزادی داشته باشد که مبتلا به عفونت شده است) تیز باید به منظور کاهش خطر انتقال عفونت در طی زایمان توسط پزشک مورد بررسی و درمان قرار گیرد.

چه وقت فرزندان را به دکتر ببرید:

* کم شیر خوردن نوزاد یا عدم شیر خوردن

* تب ۳۸ درجه سانتیگراد و بالاتر از آن (رکتال)

* زجر تنفسی (تلاش تنفسی) یا تنفس غیرعادی

* تغییر رنگ پوست (رنگ پریده یا کبود)

* خواب آلودگی و بی‌تفاوتی